

LOPPUSANAT KOKOELMAAN „MARXILAISSUUS JA LIKVIDAATTORUUS“

Likvidaattoruuskysymyksellä on varsin oleellinen merkitys Venäjän demokraattiselle liikkeelle yleensä eikä vain työläisdemokraateille. Kun demokraattinen lehdistömme yrittää kiertää tämän kysymyksen tai kajota siihen vain ohimennen, aivan kuin marxilaisten keskinäiseen „yksityisriitaan”, niin se osoittaa vain sitä, että halutaan välttää nykykauden tärkeimpien poliittisten ongelmien arviointia. Sillä likvidaattoruuskysymyshän on juuri kysymys koko kesäkuun kolmannen päivän järjestelmän arvioinnista, jopa enemmänkin: yleensä meidän vastavallankumouksemme yleisestä arvioinnista, kysymys demokraattien perustehtävistä ja menettelytavoista.

Yksikään ihminen ei liene vielä epäillyt sitä, että Venäjän historian uusimmalle kaudelle, likipitäen vuodesta 1908, on luonteenomaista äärimmilleen voimistunut kaiken demokraattisen vainoaminen taantumuksen taholta ja myöskin mitä voimakkain aatteellinen hajaannus ja rikkinäisyys, joka on koskenut sekä proletariaattia että kaikkia porvarillisdemokraattisia aineksia. Mutta joskin *kaikki* tunnustavat tämän ilmeisen tosiasian, niin vain marxilaiset ovat asettaneet itselleen välittömän ja selvän tehtävän: on määriteltävä tarkasti tämän hajaannuksen ja rikkinäisyyden *luokka*-alkuperä ja *luokka*merkitys. Ilman tätä määrittelyä ei voida valita tietoisesti taktiikkaa.

Ulkomailla ilmestyvässä marxilaisessa lehdistössä tämä määrittelytyö aloitettiinkin samana vuonna, vuonna 1908, t.s. heti sen jälkeen, kun hajaannus oli käynyt selväksi. Marxilaiset eivät voineet, niin kuin liberaalit, hyväksyä tuota hajaannusta, mutta he eivät myöskään voineet rajoittaa

hajaannuksen subjektiiviseen tuomitsemiseen, kuten rajoituivat jopa parhaatkin (demokraattisessa mielessä parhaat) narodnikit. Yhteiskunnallisille virtauksille piti antaa selitys yhteiskunnallis-taloudelliselta, siis luokkanäkökohtien kannalta.

Olemme nähneet, kuinka bolshevistinen lehdistö joulukuuhun mennessä vuonna 1908 valmisteli likvidaattoruuden olemusta koskevaan kysymykseen vastauksen, joka sai silloin varmistuksen kaikkia velvoittavassa puolueen päätöksessä. Ja keväällä 1909 tapahtui bolshevikkien muodollinen eroaminen (heidän johtavan elimensä kautta) niin sanotuista „vperjodilaisista”*, otzovismin edustajista ja niistä, jotka olivat myöntyväisiä hyväksymään otzovismin „laillisten suuntavivahdusten” joukkoon, eroaminen „jumalanrakentamisen” ja machilaisuuden taantumuksellisen filosofian puoltajista**. Tämä eroaminen osoitti ne peruspiirteet, joita oli „likvidaattoruudella vasemmalta”, sen kallistumisen anarkismiin, samoin kuin likvidaattoruus oikealta eli likvidaattoruus sanan varsinaisessa merkityksessä oli käänne liberalismiin puoleen.

Vuoden 1910 tammikuuhun mennessä tämä nykyisen hajaannuksen ja rikkinäisyyden marxilainen analyysi, josta yhdeksän kymmenesosaa suoritti ulkomainen bolshevistinen lehdistö, oli jo siinä määrin loppuun suoritettu ja niin kiistattomasti todettu, että *kaikkien* marxilaisten, *kaikkien* suuntausten edustajain (*sekä* likvidaattorien *että* „vperjodilaisen” osallistuessa) oli vuoden 1910 tammikuun tunnetuissa päätöksissä pakostakin hyväksyttävä *yksimielisesti*, että niin likvidaattorilainen kuin vperjodilainenkin „poikkeama” on proletariaattiin kohdistuvan *porvarillisen vaikutuksen ilmaus*.

Tämän marxilaisen analyysin ja marxilaisen päätöksen yhteiskunnallisen merkityksen arvioimiseksi tarvitsee vain luoda silmäys *epämarxilaisiin* virtauksiin. Liberaaleilla näemme „vehiläisten” äärimmäistä likvidaattoruutta ja *yhä vielä* vallitsevaa hoipertelua kysymyksessä, onko vuoden 1905 menetelmät likvidoitu. *Vasemmiston* narodnikeilla näemme äärimmäisen likvidaattoruushenkisiä esiintymisiä, alkaen Pariisin julkaisuista vuosilta 1908—1911 aina epä määräisen likvidaattorilaista „Potshinia”⁸⁰ ja vieläpä

* Aleksinski, Bogdanov, Lunatsharski, Stan. Volski y.m.

** Ks. Teokset, 15. osa, ss. 421—448. *Toim.*

„Zavetyssa” julkaistuja herrojen Savinkov-Ropshinin ja Tshernovin puheita myöten. Toisaalta taas vasemmistonarodnikkien virallinen „otzovismi” kalvaa ja näännyttää edelleenkin tätä suuntausta.

Marxilaisen analyysin objektiivisen totuudenmukaisuuden on vahvistanut nimenomaan se, että enemmän kuin viiden vuoden kuluessa, vuoden 1908 jälkeen, ovat *kaikki* yhteiskunnallisen ajattelun edistyneimmät virtaukset alati törmänneet ja törmäilevät vieläkin nimenomaan „näihin” virheisiin, likvidaattorien ja narodnikkien virheisiin, nimenomaan „näihin” kysymyksiin, jotka koskevat taitoa puolustaa vanhojen, yhä vielä ratkaisemattomien tehtävien vanhoja ratkaisumenetelmiä valmistellen voimia uudessa tilanteessa usuin menetelmin.

Kesäkuun kolmannen päivän kauden alussa marxilainen analyysi paljasti likvidaattoruuden ja „otzovismin” suuntaan kallistuvat teoreettiset poikkeamat. Mainitun kauden lopulla näemme, kuinka jopa avonaisellakin areenalla, kaikkien nähden Venäjän valveutuneiden työläisten valtaenemistö liittyi marxilaisten ympärille, mutta proletariaattiin vaikuttamaan pyrkivän demokraattisen lehdistön kumpikin *sivusta* harrasti pikkuporvarillista likvidaattoruutta ja pikkuporvarillista narodnikkilaisuutta. Vasemmistonarodnikkilainen „Severnaja Mysl” (№ 1) kirjoitti joku aika sitten hra Brainesilta Riiasta saadussa, vakuutuskampanjaa koskevassa kirjoituksessa:

„Boikottivirtaus on havaittavissa vain suutarien keskuudessa; siellä on muodostunut boikottiryhmiä. Valitettavasti boikottiryhmien pääinnoittajina ovat narodnikit” (sitaatti „Proletarskaja Pravdassa”, 1913, № 12, joulukuun 20 p:nä, kirjoitus „Narodnikkilaisuus ja likvidaattoruus työväenliikkeen hajaannuksen aineksina” *).

Sama lehti on tunnustanut:

„Marxilaisten kunniaksi on sanottava, että nykyään heillä on suuri vaikutusvalta liitoissa (ammattillisissa), mutta me vasemmistonarodnikit toimimme niissä ilman määrättyä suunnitelmaa ja siksi emme saa niissä juuri mitään aikaan” (sitaatti samassa julkaisussa).

Vasemmistonarodnikeilla, joilla eurooppalaisten poroporvarien uusin opportunisti yhtyy aitovenäläiseen poroporvarilliseen „työtätekevien” pienisäntien puolustamiseen,

* Ks. tätä osaa, ss. 45—48. *Toim.*

teoreettista avuttomuutta täydentää luonnollisesti avuttomuus taktiikan kysymyksissä ja hoipertelu. Vanhasta vasemmistonarodnikkien puolueesta ei ole jäänyt jäljelle muuta kuin hoipertelut, aivan samoin kuin likvidaattoreillakin. Näille molemmille työväenliikkeessä voitetuille pikkuporvarillisille virtauksille ei ole jäänyt muuta neuvoksi kuin *liittoutua marxilaisia vastaan*.

Porras portaalta! Julkisen puolueen saarnaamisesta, herrojen Potresovien ja Jushkevitchien puheista, kun nämä luopuivat hegemonia-aatteesta ja marxilaisuudesta, likvidaattorit ovat luisuneet suoranaiseen *taisteluun* marxilaista puoluetta vastaan. Eräs pietarilainen vasemmistonarodnikki kirjoitti äskettäin „Stoikaja Myslissa” (№ 5) seuraavaa:

„Hetimitä kun olimme tulleet huoneistoon (Vakuutusneuvoston vaali-huoneistoon), kävi selväksi pravdalaisten ahdas ryhmäkuntalainen asenne, mutta me emme menetä toivoa. Yhdessä likvidaattorien kanssa laadimme yhteistä ryhmäkuntiin kuulumattomien listaa, jossa saamme yhden paikan Neuvoston jäsenten ja kaksi paikkaa varajäsenten joukossa” (sitaatti „Putj Pravdyssa”, 1914, № 38, maaliskuun 16 pnä 1914).

Kaikkien eri virtausten pikkuporvarilliset demokraatit, jotka haluatte turmella työläisiä porvarillisella vaikutuksella, yhdistykää marxilaisia vastaan! Typerä sanapahanen „ryhmäkuntiin kuulumaton”, joka saa ajattelukyvyttömät ja mitään oppimattomat ihmiset hurmion valtaan, on niin sovelias ja niin kovin mieluisa poroporvareille! Liitto vasemmistonarodnikkien kanssa ei kuitenkaan ole auttanut — eikä auta — likvidaattoriparkoja; valveutuneet työläiset ovat *kaikkialla* valinneet Vakuutusneuvostoon marxilaisia, likvidaattoruuden vastustajia.

Puolueeseen kuulumattoman intelligenssin pikkuryhmät, jotka pyrkivät alistamaan työläiset porvarillisen politiikan ja porvarillisen ideologian alaiseksi, ovat nyt tulleet Venäjällä selvästi esiin: niitä ovat likvidaattorit ja vasemmistonarodnikit. Tätä puolueen liepeillä olevien marxilaisten keskuudesta lähteneiden opportunistien *liittoa* narodnikkien kanssa, johdonmukaista marxilaisuutta *vastaan*, on valmisteltu miltei kaksikymmentä vuotta, „ekonomismin” ensi ilmaantumisen ajoista saakka (1894—1895). Nyt on jo aika katsoa asioita suoraan ja sanoa varmasti ja päättävästi: marxilainen työväenliike Venäjällä muovautuu ja voi muo-

vautua *vain* taistelussa likvidaattoruutta ja narodnikkilaisuutta vastaan.

Proletariaatti, joka missä kapitalistisessa yhteiskunnassa tahansa on kiertämättä sidottu tuhansin siirtymäsitein pikkuporvaristoon, on kaikkialla maailmassa joutunut työväenpuolueiden muodostumisen kaudella käymään läpi sellaisen kauden, joka on ollut enemmän tai vähemmän pitkällistä ja sitkeää aatteellis-poliittista porvaristolle alistamista. Tämä kaikille kapitalistisille maille yhteinen ilmiö on eri maissa saanut erilaiset muodot riippuen historiallisista ja taloudellisista erikoisuuksista. Englannissa, täydellisen poliittisen vapauden ja Englannin pitkäaikaisen monopoliaseman oloissa, liberaalinen porvaristo onnistui aatteellisesti turmelemaan ja orjuuttamaan valveutuneiden työläisten enemmistön vuosikymmenien ajaksi. Ranskassa ovat tasavaltalaisen pikkuporvarillisen radikalismien perinteet tehneet ja yhä tekevät hyvin monista työläisistä „radikaalisen” porvarillisen puolueen tai yhtä porvarillisen anarkismin kannattajia. Saksassa työläiset vielä puoli vuosisataa sitten kulkivat liberaalisen Schulze-Delitzschin perässä ja antautuivat Lassallen ja Schweitzerin „kansallis-liberaalisen” (samanaikaisesti „kuninkaallis-preussilaisen”) opportunistisen hoipertelun vaikutukseen, ja nykyään sadat tuhannet työläiset kulkevat „demokratismia” leikkivän katolisen „keskustan” mukana.

Venäjällä ei ole vielääkään viety päätökseen talonpoikaiskysymyksen *porvarillis-demokraattista* ratkaisua. Onko siis ihme, että pikkuporvarillinen narodnikkilaisuus vetää ylleen „sosialismin” puvun? Venäjä on kaikista kapitalistisista maista *kaikkein* pikkuporvarillisin maa. Ja niinpä heti, kun marxilaisuudesta tuli *joukkoluontoinen* yhteiskunnallinen virtaus Venäjällä, siihen ilmaantui intelligenttistä pikkuporvarillista opportunistia, ensin „ekonomismin” ja „legaalisen marxilaisuuden” muodossa (1895—1902), sitten menshevismien* muodossa (1903—1908) ja vihdoinkin likvidaattoruuden muodossa (1908—1914).

* Erikosen naurettavan kuvan saa likvidaattorilaisista historiantkirjoittajista, kun heidän täytyy kieräillä ja luovia saadakseen *peitetyn* vastenmielisen, mutta ilmeisen tosiasian: menshevismien (ja vielä suuremmassa määrässä likvidaattoruuden) muodostumisen *niistä* samoista „ekonomismista”, „bundilaisuudesta” ja „legaalisesta marxilaisuudesta”, joita vastaan Venäjän työväenluokan puolueen perustanut vanha „Iskra” taisteli *kolme vuotta*. Katso esimerkiksi hra Potresovin pikku kirjaa Axelrodista. Hra Potresov yrittää yhtä tarmokkaasti ja yhtä

Nyt likvidaattoruus on täysin kypsynyt ja valmis irtoamaan kokonaan pois marxilaisesta työväenpuolueesta: kun kaikkein „vasemmistolaisin” likvidaattoreista — ja kaikkein näppärin pyöreiden sanontojen alalla — hra L. M. kirjoittaa, että

„kokemus on todistanut, ettei „julkinen työväenpuolue” ole taantumuksellinen unelma, sillä nykyään Venäjällä on tällainen puolue tiettyssä mielessä olemassa...” (kursivointi hra L. M:n, „Nasha Zarja”, 1914, № 2, s. 83)

...niin kaikille pitäisi olla selvää, kuinka perin typerä ja naurettava on se ajatus, että tällainen ryhmä voitaisiin „yhdistää” tai „sovittaa” marxilaisen työväenpuolueen kanssa.

Vain aivan tyhjänpäiväiset henkilöt voivat nyt puhua marxilaisen työväenpuolueen ja tällaisen ryhmän, „Nasha Zarjan” ja „Severnaja Rabotshaja Gazetan” ryhmän välistä „yhtenäisyydestä”.

Venäjän luokkajaon poliittinen selvyys on vuodesta 1904 vuoteen 1914 joka suhteessa harpannut pitkän askeleen eteenpäin. Jalosukuinen maa-aatelisto ei ollut silloin vielä jakautunut, ja eräiden sen edustajain salonkiliberalismi säilytti jopa vanhaa valtaa. Tuo sama valta piti siihen aikaan talonpoikaa, „maanjussia” siinä määrin järjestyksen tukipylväänä, että antoi hänelle hyvin suuren vaikutusvallan sekä Bulyginin että Witten Duumassa. Siihen aikaan saattoi Gutshkovin-Miljukovin-Peshehonovin liberalismi ja demokratismi olla vielä yleistä ja yhtenäistä. Siihen aikaan menshevismi halusi olla ja se todellakin oli — yleensä ja kokonaisuutena — puolueen sisäinen virtaus, joka puolusti opportunistisia tunnuksiaan „ryhmäohjelmia koskevissa väittelyissä” työväenpuolueen puitteissa.

Jos nykyisiä likvidaattoreita, jotka ovat sen jälkeen menneet virstan verran oikeaan, eronneet puolueesta ja karistaneet jaloistaan „maalalaisuuden” tomut, muodostaneet liberaalien ja likvidaattorien lehtien julkisten sanomalehtimiesten vankan puoluevastaisen keskuksen, likvidaattoreita, joita työläiset ovat panneet viralta kaikissa eriluontoi-

tuloksettomasti verhota ja salata sen tosiasian, että Axelrod on „zemstvokampanjan suunnitelmassa” puhunut siitä, ettei liberaaleja pidä säilyttää. Ohimennen mainittakoon, että jopa menshevikki Plehanovkin on tunnustanut täydellisesti likvidaattoruuden historiallisen sukulaisuussuhteen (teoreettisen sukulaisuuden lisäksi) „ekonomismiin” ja „legaaliseseen marxilaisuuteen”.

sisä työväenjärjestöissä ja -yhdistyksissä,— jos tätä likvidaattoruutta verrataan vuosien 1903—1907 menshevismiin, niin se merkitsee, että vanhojen liikanimien ja nimien sekä vanhojen sanojen helinän annetaan häikäistä ja huumauttaa itseään, se merkitsee, ettei ole ymmärretty kerrassaan mitään Venäjän luokka- ja puoluesuhteitten kymmenvuotisesta kehityksestä.

Nykyinen, vuoden 1914 likvidaattoruus on samaa kuin „Tovarishtsh” lehden ryhmä vuonna 1907⁸¹.

On aivan luonnollista, että karkotuksessa ja emigraatiossa, missä ihmiset ovat niin eristettyjä elävästä elämästä, niin suljettuja 7—10 vuotta vanhojen tapahtumien muistelemiseen, voidaan tavata kymmenittäin „entisajan ihmisiä” (tämä väki on varsin lukuisaa myös vuosien 1904—1907 työväenpuolueen intelligenttien osanottajien — tosin paljon surullisemmassa, moraalisesti huonommassa merkityksessä — keskuudessa, jotka ovat nyt pesiytyneet kaikenlaisiin legaaliisiin „rahaisiin paikkoihin”), jotka haaveilevat työväenpuolueen ja herrojen L. M:n, F. D:n, Potresovien, Jeshovien, Sedovien ja kumpp. ryhmän keskinäisestä „yhtenäisyydestä”.

Mutta yhtä luonnollista on sekin, että nykyajan venäläisen työläisnuorison keskuudessa, joka on saanut *nähdä* likvidaattorien poislähdön puolueesta, heidän *pakenemisensa* „kuoleutuneista puoluesoluista”, — nuorison, joka on saanut kuulla heidän luopionpuheitaan maanalaisesta toiminnasta ja „illegaalisen lehdistön mainostamisen” vahingollisuudesta (ks. sitaattia „Severnaja Rabotshaja Gazetasta”, maaliskuun 13 päivän numerosta, 1914), — nuorison, joka on joutunut taistelemaan näiden herrojen sekä narodnikkien ja puolueettomien välistä liittoa *vastaan* useissa edustajakokouksissa, IV Duuman vaaleissa, useissa työväenyhdistysten kokouksissa, Vakuutusneuvoston vaaleissa, — nuorison, jonka on täytynyt kaikissa eriluontoisissa työväenyhdistyksissä *panna pois tehtävistä* tuollaista väkeä, — on aivan luonnollista, että nykyajan työläisnuorison keskuudessa nuo hyväntahtoisten ihmisten haaveet ja korulauseet likvidaattorien ja työväenpuolueen „yhtenäisyydestä” aiheuttavat vain — mielialasta riippuen — joko homeerista, kaikkea muuta kuin kohteliasta, naurunhohotusta tai hämmästystä ja sääliä ilmaisevan silmäyksen intelligenttejä Maniloveja kohti.

Jankatkoon Trotski „Borba” lehdessä, luoden rukoilevia silmäyksiä Skobeleviin ja Tshheidzeen, tahi pariisilaisen „Za Partiju” lehden työntekijät*, jotka luovat hartaita ja toiveikkaita silmäyksiä Burjanoviin⁸²,—jankatkoot he noita korulauseita „yhtenäisyydestä”,—heidän sanansa kuulostavat jo jotenkin surkeilta ja sopimattomilta.

Voidakseen saarnata marxilaisten ja niiden henkilöiden „yhtenäisyyttä”, jotka sanovat, että „julkinen työväenpuolue ei ole taantumuksellinen haave” j.n.e., täytyy ihmisen olla joko luonnottoman typerä tai sitten hän ei tiedä eikä ymmärrä yhtään mitään Venäjän työväenliikkeen asioista ja tilanteesta paikkakunnilla taikka sitten täytyy toivoa sellaista miellyttävää „heilurin” asemaa, jolloin — kaikkeahan voi sattua! — nimenomaan Trotski (tai joku muu „puolue-ryhmien ulkopuolella oleva”) kutsutaan „puolue-ryhmien ulkopuolella olevana” tilaisuuteen, jossa „Nasha Zarjan”, „Denin” ja „Kijevskaja Myslin”⁸³ kynäilijäryhmät sekä marxilaisten työläisten ryhmät yhdistetään „tasa-arvoisuuden pohjalla”. Kuinka hemaisevan suloinen tulevaisuuden näköala!

Mutta todellinen elämä, likvidaattorien kanssa „yhdistymiseksi” tehtyjen yritysten todellinen historia osoittaa meille jotain sellaista, joka on hyvin kaukana näistä hemaisevan suloisista tulevaisuudennäköaloista. Tammikuussa 1910 tehtiin vakava ja todella yhteinen yritys yhdistyä likvidaattorien kanssa, mutta likvidaattorit saivat yrityksen raukeamaan. *Kaikki* ryhmät ja pikkuryhmät liittoutuivat likvidaattorien kanssa vihaamaansa vuoden 1912 tammikuun konferenssia vastaan. Se oli hyvin tulinen, kiivas liittoutuma mitä kiukkuisimpien (jopa kaikkein ruokottomimpienkin) haukkumasanojen pohjalla tätä konferenssia vastaan: tähän „liittoutumaan” osallistuivat sekä Trotski että „Za Partiju” lehden avustajat ja tietenkin kaikki vperjodilaiset. Jos pahat „leniniläiset” hajottajat olisivat todellakin olleet yhtenäisyyden esteenä, niin kuinka nopeasti oikea yhtenäisyys olisi-kaan päässyt kukkaansa sen jälkeen, kun kaikki erilaatuiset ryhmät yhdessä likvidaattorien kanssa maaliskuussa 1912 esiintyivät „Vorwärtsin” ** palstoilla „leniniläisiä” vastaan!

* Plehanov.

** — „Eteenpäin”. *Toim.*

Mutta voi surkeutta! Nämä kummalliset yhdistäjät ovat juuri siitä lähtien, kun työläiset Venäjällä, pantuaan huhtikuussa alulle „Pravdan” julkaisemisen, alkoivat mitä tunnollisimmin puoluekantaisuuteen suhtautuen liittää yhteen satoja ja tuhansia työläisryhmiä Venäjän kaikilla kolkilla — nämä kummalliset yhdistäjät ovat juuri maaliskuusta 1912 yhä tarmokkaammin hajaantuneet!! Vuoden 1912 elokuussa likvidaattorien kuuluisa „Elokuun blokki” muodostettiin jo ilman vperjodilaisia, ilman „Za Partiju” lehteä.

On kulunut puolitoista vuotta. Venäjän *kaikkien* legaalisten työväenyhdistysten, kaikkien liittojen ja järjestöjen, monien sanomalehtien ja äänenkannattajien työläisryhmien yhteenliittyminen Venäjän sosialidemokraattisen työväenduumaryhmän kanssa (joka on valmis täyttämään työläisten enemmistön tahdon) on lopullisesti varttunut ja vankistunut.

Entä „yhdistäjämme”?

Oo, he ovat „yhdistyneet” niin menestyksellisesti, niin kovin menestyksellisesti, että yhden „Vperjod” ryhmän asemesta on ilmaantunut *kaksi* „Vperjod” ryhmää (lukuunottamatta empiriomonisti Bogdanovia, jota jotkut pitävät kolmantena „Vperjod” ryhmänä), — että Trotskin ja likvidaattorien yhteisen äänenkannattajan („Lutshin”) tilalle on ilmaantunut erikoinen Trotskin äänenkannattaja „Borba”, joka lupaa tällä kertaa todellista „ryhmäkuntiin kuulumattomuutta”. Ja sen lisäksi, että Trotski on pelokkaasti eronnut likvidaattoreista, ovat heistä eronneet kerrassaan jyrkästi myös *kaikki järjestyneet latvialaiset marxilaiset*, jotka ankarasta neutraalisuudesta ja puolueeryhmiin kuulumattomuudesta *huolimatta* ovat kongressissaan vuonna 1914 sanoneet suoraan:

„sovittelijat (Elokuun blokin osanottajat) itse joutuivat aatteellis-poliittiseen riippuvaisuuteen likvidaattoreista”!!

Vuoden 1912 maaliskuusta, jolloin *kaikki* liittyivät yhteen likvidaattorien kanssa pahoja „leniniläisiä” „hajottajia” vastaan, vuoden 1914 maaliskuuhun, jolloin näennäinen „Elokuun blokki” hajosi lopullisesti, kävi selvääkin selvemmäksi, että marxilaisten työläisten todellinen yhdistyminen (Venäjällä eikä Pariisissa tai Wienissä) tapahtuu ja tulee tapahtumaan vain likvidaattoriryhmää *vastaan* ja

ohittaen tyhjämpäiväiset puheet „yhtenäisyyden” aikaansaamisesta „julkisen työväenpuolueen” ihailijain kanssa.

Tuhannet työläisryhmät, jotka liittyvät avoimesti, kaikkien nähden marxilaisen sanomalehden ympärille,— siinä todellisen yhtenäisyyden ja sen laajenemisen elävä todistus. Pysyen sillä aatteellisella pohjalla, jonka marxilaiset kehittivät jo kesäkuun 3 päivän kauden alussa, tämä yhtenäisyys on osannut käyttää — ja sata kertaa menestyksellisemmin kuin kukaan muu — kaikkia ja kaikenlaisia legaalaisia mahdollisuuksia, mutta käyttää niitä säälimättömän taistelun *hengessä* niitä aatteita vastaan, jotka pakottavat tuomitsemaan „illegaalisen lehdistön mainostamisen” tai jotka sopeutuvat siihen, että suhtaudutaan myötämielisesti „julkiseen puolueeseen” tai hegemoniasta luopumiseen taikka „valaiden” siirtämiseen taka-alalle y.m. y.m.s.

Ja vain tällainen yhtenäisyys, vain tällä aatteellisella pohjalla, osoittaa Venäjän työväenluokalle oikean tien.

Kirjoitettu huhtikuussa 1914

*Julkaistu v. 1914 kokoelmassa
„Marxilaisuus ja likvidaattoruus”,
II osa. Kustantamo „Priboi”,
Pietari*

*Julkaistaan kokoelman
tekstin mukaan*